

На основу члана 16 став (1) Закона о радијационој и нуклеарној безбједности („Службени гласник БиХ”, број 88/07) и члана 61 став 2. Закона о управи („Службени гласник БиХ”, бр. 32/02 и 102/09), директор Државне регулаторне агенције за радијациону и нуклеарну безбједност д о н о с и

ПРАВИЛНИК О МОНИТОРИНГУ РАДИОАКТИВНОСТИ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ

Члан 1. (Предмет)

Овим правилником се уређују начин и услови систематског испитивања радиоактивности у животној средини у Босни и Херцеговини.

Члан 2. (Дефиниције)

- (1) Поједини изрази који се користе у овом правилнику имају сљедеће значење:
- a) *Садржај радионуклида у животној средини* чине појединачне специфичне активности ($Bq\ kg^{-1}$, $Bq\ m^{-3}$, $Bq\ l^{-1}$, $Bq\ m^{-2}$) свих значајних радионуклида у одређеним срединама, на одређеним локацијама у животној средини, које су проузроковане емисијом.
 - b) *Мјерни метод* је општи опис логичког слиједа операција које се користе при мјерењу.
 - c) *Специфични методи* одређивања садржаја радионуклида подразумевају мјерења активности прописно еталонираним алфа, бета и гама бројачима, односно одговарајуће еталонираним спектрометрима, узорача који су претходно припремљени, радиохемијском или другим стандардним методом.
 - d) *Неспецифични методи* мјерења су методи на основу којих се одређује укупна алфа, бета или гама активност испитиваног узорка.
 - e) *Узорак, збирни узорак* је репрезентативни дио ваздуха, воде, тла или другог материјала који се ради анализе узима на мјерном мјесту у одређеном временском интервалу и на начин одређен овим правилником. Узорци могу бити тренутни и збирни. Тренутни узорак је узорак једнократно узет од материјала који се анализира. Збирни узорак је узорак узет у познатом временском интервалу или скуп појединачних узорака који су узети у познатом временском интервалу.
 - f) *Узорковање* је процес узимања узорка.
- (2) Остали изрази који се користе у овом правилнику имају значења утврђена у члану 3 Правилника о заштити од зрачења код професионалне експозиције и експозиције становништва („Службени гласник БиХ“, број 102/11).

Члан 3.

(Начин вршења мониторинга)

- (1) Систематско испитивање радиоактивности у животној средини (у даљњем тексту: мониторинг радиоактивности) изводи се тако да се узму у обзир сви могући путеви излагања становништва јонизујућем зрачењу (спољно озрачивање, инхалација и ингестија).
- (2) Мониторинг радиоактивности обухвата мјерења активности радионуклида који знатно доприносе ефективної дози, с циљем процјене нивоа и контроле излагања становништва јонизујућем зрачењу.
- (3) Мјерења у оквиру мониторинга радиоактивности врше се тако да је омогућено праћење промјена радиоактивне контаминације животне средине и спољног зрачења са временом.
- (4) У оквиру мониторинга радиоактивности прикупљају се подаци који су потребни за тумачење резултата мјерења радиоактивности и процјене ефективне дозе, као што су подаци о количини падавина, други релевантни метеоролошки и хидрометеоролошки подаци (проток текуће воде), количина дистрибуиране воде за пиће и друго.
- (5) Резултати мониторинга радиоактивности требају бити вредновани и припремљени тако да се могу употријебити за процјену изложености и праћење промјена изложености становништва јонизујућем зрачењу из животне средине, као и за доношење одлука о потреби предузимања мјера заштите у случају повећања радиоактивности у животној средини с циљем смањења ризика по здравље становништва од јонизујућег зрачења.

Члан 4.

(Обим и врсте мјерења)

- (1) Мјерење нивоа спољног зрачења и активности радионуклида у животној средини врши се мјерењем брзине просторног дозног еквивалента гама зрачења у ваздуху, просторног дозног еквивалента гама зрачења у ваздуху, као и мјерењем активности радионуклида у узорцима животне средине.
- (2) Мјерење брзине просторног дозног еквивалента гама зрачења у ваздуху врши се еталонираним уређајем који може да континуирано региструје дневне промјене брзине просторног дозног еквивалента гама зрачења у ваздуху.
- (3) Мјерење просторног дозног еквивалента гама зрачења у ваздуху врши се еталонираним термомуминисцентним дозиметрима.
- (4) Мјерење активности радионуклида у узорцима животне средине врши се гамаспектрометријским методом и специфичним методима за поједине радионуклиде (уран и стронцијум).
- (5) Под специфичним методима одређивања садржаја радионуклида у узорцима животне средине подразумијевају се мјерења активности одговарајућим

алфа/бета бројачима, односно одговарајућим спектрометрима у узорцима који су претходно припремљени адекватним методима (радиохемијском сепарацијом или неким другим стандардним методом).

Члан 5.

(Узорковање и припрема узорака)

- (1) Узорковање и припрема узорака обављају се тако да се губитак радионуклида приликом узорковања и припреме узорка сведе на најмању могућу мјеру.
- (2) Припрема и мјерење појединачних узорака обављају се у што краћем року након узорковања, како би се одредило присуство краткоживећих радионуклида и омогућило правовремено спровођење одговарајућих мјера у случају повећане радиоактивности.
- (3) Код припреме збирних узорака, припрема дијелова збирног узорка врши се у што краћем року након узорковања, а мјерење збирног узорка непосредно након припреме посљедњег дијела узорка.
- (4) У случају мониторинга у ванредним ситуацијама, период узорковања је краћи од периода узорковања у редовним ситуацијама и прилагођен је размјерама акцидента.
- (5) Уређаји којима се испитују узорци из животне средине требају имати доње границе детекције за одговарајуће мјерне методе једнаке или мање од оних датих у табели 1 Анекса овог правилника.
- (6) Резултати мјерења морају бити исказани са комбинованом стандардном мјерном несигурношћу за $k=2$.

Члан 6.

(Испитивање нивоа спољног зрачења)

- (1) Испитивање нивоа спољног зрачења се врши уређајима за континуирано мјерење јачине просторног дозног еквивалента и термолуминесцентним дозиметрима, који су постављени на висини од 1 m изнад необрађене травнате површине.
- (2) Лиценцирани технички сервиси за послове радијационог мониторинга животне средине (у даљњем тексту: технички сервиси) достављају резултате мјерења јачине просторног дозног еквивалента у животној средини Државној регулаторној агенцији за радијациону и нуклеарну безбједност (у даљњем тексту: Агенција) најкасније до трећег у мјесецу за претходни мјесец, а у случају ванредног догађаја обавјештавају Агенцију без одлагања.
- (3) Агенција врши надзор над системом правовремене најаве могућег акцидента.

Члан 7.

(Одређивање активности радионуклида у животној средини)

- (1) Активност радионуклида се одређује у узорцима ваздуха, падавина, површинских вода, воде за пиће, хране, сточне хране и тла.
- (2) Узорци аеросола се узимају континуираним просисавањем зрака кроз филтере познате ефикасности. Активност радионуклида у аеросолу се одређује гамаспектрометријским методом, мјерењем збирног мјесечног узорка и изражава се у $Bq\ m^{-3}$ ваздуха.
- (3) Узорци чврстих и течних падавина се узоркивачем сакупљају континуирано на висини од 1 m изнад необрађене травнате површине чија је површина најмање $0,6\ m^2$. Активност радионуклида у падавинама се одређује гамаспектрометријским методом у збирним мјесечним узорцима и изражава се у $Bq\ m^{-2}$ и $Bq\ m^{-3}$ узоркованих падавина.
- (4) Тло које је необрадива површина узоркује се по профилу, три различите дубине (0–5 cm, 5–10 cm и 10–15 cm), да би се добили подаци о расподјели радионуклида по дубини. Приликом припреме узорака тла потребно је одстранити коријење и камење. Активност радионуклида у тлу се одређује гамаспектрометријским методом и изражава се у $Bq\ kg^{-1}$ сувог узорка.
- (5) Садржај радионуклида у узорцима површинских вода мјери се у једнократним збирним узорцима. Активност радионуклида емитера гама зрачења мјери се гамаспектрометријским методом. Садржај трицијума 3H у узорцима површинских вода одређује се мјерењем активности течним сцинтилационим или пропорционалним бројачем.
- (6) Садржај радионуклида у води за пиће мјери се уређајима чије су границе детекције за радионуклиде емитере гама зрачења 30 пута ниже од прописаних граница садржаја радионуклида у води за пиће. У води за пиће одређује се укупна активност емитера алфа зрачења, укупна активност емитера бета зрачења и активност трицијума мјерењем на течном сцинтилационом или пропорционалном бројачу. Активност ^{90}Sr у узорцима воде за пиће одређује се мјерењем активности бета зрачења након радиохемијског издвајања.

Члан 8.

(Принципи при узорковању хране)

- (1) Приликом испитивања преносног пута радионуклида ланцем исхране мора се обезбиједити такав избор узорака да се може процијенити годишње уношење радионуклида у организам особе из референтне групе становништва, при чему:
 - а) требају бити узете у обзир прехранбене навике становништва, а узорци за испитивање требају бити што ближе крају ланца исхране; у случају ванредног догађаја, надзор се проширује и на почетак ланца исхране;

- b) храна која се контролише треба бити типична за подручје на којем се процјењује годишње уношење у организам, односно да на том подручју постоји агроиндустријска производња;
 - c) нетипична храна се узима за узорак ако се њиме утврђују преносни путеви код којих се очекује највећи утицај емисија (референтна група и критичан пут);
 - d) приликом избора хране биљног поријекла предност има храна код које се конзумирају листови велике површине и чије сазријевање дуже траје;
 - e) за контролу треба бирати увијек исту храну како би било могуће упоређивање резултата током више година.
- (2) Узорци млијека се сакупљају у мљекарама или непосредно од произвођача. Узорци остале хране узимају се на зеленим пијацама, а прехранбених производа у великим продавницама или непосредно од произвођача.
- (3) Композитни узорци хране се састоје од супе, главног јела, салате, послатице и узимају се у већим угоститељским објектима, ресторанима друштвене исхране, обдаништима и слично.
- (4) Узорци хране за животиње обухватају свјежу кабасту храну, суху кабасту храну и крмне смјесе за исхрану различитих врста и категорија животиња.

Члан 9.

(Циљ мониторинга)

- (1) Кроз мониторинг радиоактивности прати се радиоактивност животне средине која је последица глобалног и локалног загађења насталог употребом извора јонизујућих зрачења, те присуство природне радиоактивности и повећане природне радиоактивности настале у техничко-технолошким процесима.
- (2) У случају неочекиваног повећања радиоактивности, мониторинг радиоактивности обезбјеђује податке за правовремено спровођење мјера заштите.

Члан 10.

(Програм мониторинга)

- (1) Мониторинг радиоактивности обухвата мјерење нивоа спољног зрачења над површином земљишта и садржај радионуклида у ваздуху, чврстим и течним падавинама, земљишту, површинским водама, води за пиће, храни и храни за животиње.
- (2) Локације на којима се узимају узорци за мјерења у оквиру мониторинга радиоактивности требају бити изабране тако да се на основу резултата може извршити процјена угрожености животне средине од јонизујућих зрачења и излагања становништва јонизујућим зрачењима.
- (3) Врсте узорака у којима се испитује радиоактивност, локације на којима се узимају узорци и интервали у којима се врши узимање узорака дефинисани су Програмом систематског испитивања радиоактивности животне средине из

табеле 2 Анекса овог правилника. Годишњи програм систематског испитивања радиоактивности животне средине узима у обзир промјене у радиоактивности животне средине уочене на основу резултата мониторинга радиоактивности претходних година, и на основу тога на крају текуће године врши се измјена или допуна Програма за наредну годину.

Члан 11.

(Вршиоци мониторинга)

- (1) Мјерења у оквиру мониторинга радиоактивности обављају технички сервиси лиценцирани за послове радијационог мониторинга животне средине или за поједина мјерења у оквиру мониторинга.
- (2) Технички сервиси су дужни да врше испитивања у оквиру мониторинга у складу с Програмом систематског испитивања радиоактивности у животној средини.
- (3) Технички сервиси су дужни да доставе извјештај о извршеним мјерењима у складу са захтјевима које је прописала Агенција.

Члан 12.

(Садржај извјештаја о мониторингу)

- (1) Извјештај о извршеним мјерењима у оквиру мониторинга радиоактивности садржи:
 - a) табеларни приказ програма мониторинга радиоактивности;
 - b) коришћене методе и податке о сакупљању узорака;
 - c) коришћене методе и податке о припреми узорака;
 - d) коришћене методе мјерења (вријеме мјерења узорка, геометрија мјерења узорка и др.);
 - e) географске координате мјеста узорковања или мјерења у случају мјерења нивоа спољног зрачења;
 - f) резултате мјерења са мјерним несигурностима;
 - g) анализу резултата мјерења;
 - h) коментар резултата мјерења.
- (2) Приказ резултата мјерења треба да садржи и вријеме сакупљања узорка.
- (3) Резултати мјерења садржаја радионуклида у узорцима се изражавају као специфичне активности радионуклида.
- (4) Уколико технички сервис има оправдане разлоге да предложи измјене у Програму систематског испитивања, дужан је да то наведе у годишњем извјештају.

Члан 13.

(Мониторинг у ванредном догађају)

Мјерење нивоа радиоактивне контаминације у току ванредног догађаја врши се ради:

- a) одређивања категорије ванредног догађаја, и то брзом контролом и узимањем узорака у току или непосредно после емисије;
- b) обезбјеђења одговарајућих података за санацију и процјену утицаја ванредног догађаја;
- c) прикупљања података ради информисања јавности.

Члан 14.

(Дозвољена одступања у одређивању изотопског састава радионуклида)

Одступања од принципа одређивања састава радионуклида могућа су само под условом да је добро познат изотопски састав и да се он временом не мијења, или да је за процјену доза усвојено максимално могуће излагање које произлази из могућег најнеповољнијег изотопског састава узорка.

Члан 15.

(Мјерења у ванредном догађају)

У случају ванредног догађаја, укупне активности узорака мјере се у складу са чланом 14 овог правилника ради процјене радијационе пријетње, под условом да слиједи одговарајућа провјера изотопског састава.

Члан 16.

(Учесталост узорковања)

Код континуираног узимања узорака, учесталост узимања узорака, односно мјерења зависи од времена полураспада радионуклида, времена потребног за преношење радионуклида до особе и трајања неkontинуираних емисија. Учесталост мора да омогући процјену средњих годишњих доза под прихватљивим претпоставкама о сталној брзини емисије у интервалу узимања узорака.

Члан 17.

(Учесталост узорковања у ванредном догађају)

У случају ванредног догађаја, ванредних планираних и већих непланираних емисија, учесталост узимања узорака прилагођава се потребама за процјену ситуације, односно за процјену повећаног нивоа радиоактивне контаминације и сразмјерно оцијењеном степену угрожености.

Члан 18.

(Технички захтјеви мјерне опреме)

За процјену усклађености нивоа излагања јонизирајућем зрачењу са прописаном границом ефективне дозе, осјетљивост опреме и метод морају бити такви да омогуће одређивање дозе чија је вриједност мања од једне трећине прописане граничне дозе.

Члан 19.
(Посебан мониторинг)

За обезбјеђење одговарајућих података за санацију и процјену ризика по здравље становништва од утицаја остатака муниције са осиромашеним ураном, као и прикупљање података ради информисања јавности, уводи се посебан мониторинг радиоактивности у животној средини (у даљњем тексту: посебни мониторинг).

Члан 20.
(Садржај посебног мониторинга)

Елементи за израду посебног програма испитивања радиоактивне контаминације животне средине у околини локација на којима се дјеловало муницијом са осиромашеним ураном урађени су за локације у општинама Хаџићи и Хан Пијесак и дати су у табели 3 Анекса овог правилника.

Члан 21.
(Циљ мониторинга у ванредном догађају)

Мониторинг радиоактивности у ванредном догађају врши се да се правовремено обезбиједе:

- a) подаци о нивоу и врсти спољног зрачења и радиоактивне контаминације;
- b) подаци који су органима задуженим за управљање у акциденту потребни при одлучивању о потребним мјерама заштите, санирања и другим мјерама интервенције;
- c) подаци потребни за одлучивање о врсти и степену заштите јединица које учествују у санацији посљедица ванредног догађаја;
- d) информације потребне за обавјештавање јавности о степену опасности;
- e) информације потребне за идентификацију особа чије здравствено стање је потребно пратити дугорочно након ванредног догађаја;
- f) податке за међународну размјену.

Члан 22.
(Одговорности за праћење ванредног догађаја)

У случају ванредног догађаја надлежни органи требају већ у почетној фази, као и у току ванредног догађаја, утврђивати и пратити степен опасности и вјероватни развој догађаја ради правовременог откривања нових опасности или оцјене посљедица ванредног догађаја те одлучивања о обиму и врсти мјера заштите, санирања и другим мјерама интервенције.

Члан 23.
(Програм систематског испитивања у ванредном догађају)

- (1) Програм систематског испитивања у ванредном догађају Агенција доноси у почетној фази ванредног догађаја и о томе обавјештава техничке сервисе који врше мјерења у оквиру мониторинга радиоактивности.

- (2) Уколико је потребно, врше се измјене у Програму систематског испитивања у ванредном догађају, зависно од тока ванредног догађаја.
- (3) Мјеста, обим и учесталост узорковања у случају ванредног догађаја дати су у табели 2 Анекса овог правилника.

Члан 24.

(Одговорности техничких сервиса у ванредном догађају)

- (1) Технички сервиси који врше мониторинг радиоактивности у ванредном догађају дужни су да током трајања ванредног догађаја, а у што краћим временским интервалима, извјештавају Агенцију о резултатима мјерења.
- (2) Технички сервиси који врше мониторинг радиоактивности у ванредном догађају дужни су да доставе Агенцији извјештај о извршеним мјерењима најкасније 15 дана по завршетку ванредног догађаја.

Члан 25.

(Санкције)

Свако непоштовање одредби овог правилника биће санкционисано у складу с важећим прописима.

Члан 26.

(Ступање на снагу)

Овај правилник ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у "Службеном гласнику БиХ".

Број: _____/14
Сарајево, _____ 2014. године

ДИРЕКТОР
Емир Диздаревић

АНЕКС

Табела 1: ДОЊЕ ГРАНИЦЕ ДЕТЕКЦИЈЕ (ДГД) КОД МЕТОДА МЈЕРЕЊА

ВРСТА МЈЕРЕЊА	МЕТОД МЈЕРЕЊА	ДГД КОД МЕТОДА МЈЕРЕЊА
СПОЉНО ЗРАЧЕЊЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ		
<i>ON-LINE</i> МЈЕРЕЊЕ БРЗИНЕ ДОЗЕ (Н* (10))	Мрежа за континуирано мјерење амбијенталне брзине дозе ГМ детекторима Н* (10)	>10cps/μSv/h
<i>OFF-LINE</i> МЈЕРЕЊЕ ДОЗЕ	Мјерење амбијенталне дозе пасивним дозиметрима (ТЛ дозиметрима) Н* (10)	10 μSv
ВАЗДУХ		
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА – ЧЕСТИЧНА МАТЕРИЈА	Гамаспектрометријско мјерење (HPGe)	10 μBq/m ³ (Co-60)
ПАДАВИНЕ		
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У ПАДАВИНАМА (<i>fall out</i>)	Гамаспектрометријско мјерење (HPGe)	10 mBq/L (Co-60)
ПОВРШИНСКЕ ВОДЕ (ријеке, језера, море)		
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У ПОВРШИНСКОЈ ВОДИ	Гамаспектрометријско мјерење (HPGe) Одређивање активности Sr 89/90	10 Bq/L (Co-60) 10 Bq/L
ВОДА ЗА ПИЋЕ		
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У ВОДИ ЗА ПИЋЕ	Гамаспектрометријско мјерење (HPGe) Одређивање активности Sr 89/90 Одређивање активности трицијума (H-3) Одређивање укупне алфа/бета активности	0,5 Bq/L (Co-60) 0,4 Bq/L 10 Bq/L
ТЛО (необрадива површина)		
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У ТЛУ	Гамаспектрометријско мјерење (HPGe)	1 Bq/kg (Co-60)
ХРАНА		
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У ХРАНИ	Гамаспектрометријско мјерење (HPGe) Одређивање активности Sr 89/90	0,5 Bq/kg (Co-60) 0,4 Bq/kg
СТОЧНА ХРАНА		
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У СТОЧНОЈ ХРАНИ	Гамаспектрометријско мјерење (HPGe) Одређивање активности Sr 89/90	0,5 Bq/kg (Co-60) 0,4 Bq/kg

Табела 2: ПРОГРАМ МОНИТОРИНГА РАДИОАКТИВНОСТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

ВРСТА МЈЕРЕЊА	УЧЕСТАЛОСТ УЗОРКОВАЊА/МЈЕРЕЊА А) Редовни услови В) Ванредни догађај – мјерење	ЛОКАЦИЈЕ УЗОРКОВАЊА
СПОЉНО ЗРАЧЕЊЕ У ЖИВОТНОЈ СРЕДИНИ		
ON-LINE МЈЕРЕЊЕ БРЗИНЕ ДОЗЕ (Н* (10))	А) КОНТИНУИРАНО/60 мин. В) СВАКИХ 10 мин.	22 (Бања Лука, Бихаћ, Бијељина, Гацко, Горажде, Градачац, Иван Седло, Јајце, Ливно, Мостар, Нови Град, Сарајево, Тузла, Вишеград, Зеница, Хан Пијесак, Соколац, Чемерно, Градишка, Фоча) + 2 за складишта
OFF-LINE МЈЕРЕЊЕ ДОЗЕ	А) КОНТИНУИРАНО/КВАРТАЛНО В) ПРВИ МЈЕСЕЦ: седмично ПРВА ГОДИНА: мјесечно	22 (Бања Лука, Бихаћ, Бијељина, Гацко, Горажде, Градачац, Иван Седло, Јајце, Ливно, Мостар, Нови Град, Сарајево, Тузла, Вишеград, Зеница, Хан Пијесак, Соколац, Чемерно, Градишка, Фоча) + 2 за складишта
ВАЗДУХ		
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА – ЧЕСТИЧНА МАТЕРИЈА	А) КОНТИНУИРАНО/МЈЕСЕЧНО В) ПРВА СЕДМИЦА: дневно ПРВА ГОДИНА: мјесечно	2 (Бања Лука, Сарајево)
ПАДАВИН		
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У ПАДАВИНАМА (<i>fall out</i>)	А) КОНТИНУИРАНО/МЈЕСЕЧНО В) ПРВИ МЈЕСЕЦ: седмично ПРВА ГОДИНА: мјесечно	2 (Бања Лука, Сарајево)

Табела 2: ПРОГРАМ МОНИТОРИНГА РАДИОАКТИВНОСТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (наставак)

ВРСТА МЈЕРЕЊА	УЧЕСТАЛОСТ УЗОРКОВАЊА/МЈЕРЕЊА А) Редовни услови В) Ванредни догађај – мјерење	ЛОКАЦИЈЕ УЗОРКОВАЊА
ПОВРШИНСКЕ ВОДЕ (ријеке, језера, море)		
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У ПОВРШИНСКОЈ ВОДИ	А) ДВАПУТ ГОДИШЊЕ/ДВАПУТ ГОДИШЊЕ В) ПРВА СЕДМИЦА: дневно ПРВА ГОДИНА: мјесечно	16 РИЈЕКЕ Босна (низводно од Зенице), Дрина (на уласку и на изласку из БиХ), Неретва (низводно од Мостара), Уна (низводно од Бихаћа), Сана (низводно од Санског Моста), Сава (на уласку и на изласку из БиХ), Врбас на ушћу у Саву, ЈЕЗЕРА Билећко језеро, Бушко језеро, језеро Модрац, језеро Перућац, Пливско језеро, Вишеградско језеро МОРЕ Јадранско море (Неум)
ВОДА ЗА ПИЋЕ		
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У ВОДИ ЗА ПИЋЕ	А) ЈЕДАНПУТ ГОДИШЊЕ/ЈЕДАНПУТ ГОДИШЊЕ В) ПРВИ МЈЕСЕЦ: седмично (гамаспектрометрија) ПРВА ГОДИНА: мјесечно	22 (Сарајево, Мостар, Бихаћ, Тузла, Зеница, Ливно, Горажде, Градачац, Јајце, Сански Мост, Травник, Неум, Бања Лука, Бијељина, Добој, Градишка, Зворник, Прњавор, Теслић, Требиње, Фоча, Широки Бријег)
ТЛО (необрадива површина)		

МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У ТЛУ	А) ДВАПУТ ГОДИШЊЕ/ДВАПУТ ГОДИШЊЕ В) ПРВА ГОДИНА: мјесечно, први слој (0–5 cm)	6 (Бања Лука, Бихаћ, Бијељина, Сарајево, Тузла, Вишеград)
--	--	--

Табела 2: ПРОГРАМ МОНИТОРИНГА РАДИОАКТИВНОСТИ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ (наставак)

ВРСТА МЈЕРЕЊА	УЧЕСТАЛОСТ УЗОРКОВАЊА/МЈЕРЕЊА	ЛОКАЦИЈЕ УЗОРКОВАЊА
	А) Редовни услови В) Ванредни догађај – мјерење	
Х Р А Н А		
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У МЛИЈЕКУ	А) КВАРТАЛНО/КВАРТАЛНО В) ПРВИ МЈЕСЕЦ: дневно (гамаспектрометрија без припреме узорка) ПРВА ГОДИНА: мјесечно	10 (Сарајево, Бихаћ, Зеница, Маглај, Тузла, Козарска Дубица, Шипово, Шњеготина, Билећа, Александровац)
МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У КОМПОЗИТНОМ УЗОРКУ	А) ГОДИШЊЕ/ГОДИШЊЕ В) ПРВИ МЈЕСЕЦ: дневно (гамаспектрометрија без припреме узорка)/ПРВА ГОДИНА: мјесечно	6 (Сарајево – нпр. болница, обданиште, ресторан, Бања Лука – нпр. болница, обданиште, ресторан)

<p>МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У ПРЕХРАМБЕНИМ ПРОИЗВОДИМА</p>	<p>А) ГОДИШЊЕ / ГОДИШЊЕ (нпр. купус, спанаћ, парадајз, паприка, кромпир, мрква), 6 УЗОРАКА ВОЋА (нпр. јагоде, јабуке, крушке, шљиве, грожђе, брескве) и 6 УЗОРАКА АНИМАЛНОГ ПОРИЈЕКЛА (нпр. јаја, месо и риба) В) ПРВИ МЈЕСЕЦ: дневно (гамаспектрометрија без припреме узорка) ПРВА ГОДИНА: мјесечно</p>	<p>4 (Сарајево, Мостар, Бања Лука, Добој)</p>
С Т О Ч Н А Х Р А Н А		
<p>МЈЕРЕЊЕ АКТИВНОСТИ РАДИОНУКЛИДА У СТОЧНОЈ ХРАНИ</p>	<p>А) ДВАПУТ ГОДИШЊЕ/ ДВАПУТ ГОДИШЊЕ В) ПРВИ МЈЕСЕЦ: дневно (гамаспектрометрија без припреме узорка) ПРВА ГОДИНА: мјесечно</p>	<p>6 (Мостар, Сарајево, Тузла, Бања Лука, Добој, Бијељина)</p>

Табела 3: ПОСЕБАН МОНИТОРИНГ

ВРСТА МЈЕРЕЊА	УЗОРКОВАЊЕ И МЕТОД МЈЕРЕЊА	УЧЕСТАЛОСТ УЗОРКОВАЊА/ МЈЕРЕЊА	ЛОКАЦИЈЕ УЗОРКОВАЊА
<p>МЈЕРЕЊЕ САДРЖАЈА УРАНОВИХ ИЗОТОПА У ПОВРШИНСКИМ ВОДАМА</p>	<p>Узорковање површинске воде – једнократно узорковање 5 L воде</p>	<p>2 пута годишње/2 пута годишње</p>	<p>6 (Хацићи, Хан Пијесак)</p>

МЈЕРЕЊЕ САДРЖАЈА УРАНОВИХ ИЗОТОПА У ВОДИ ЗА ПИЋЕ	Узорковање воде за пиће – једнократно узорковање 5 L воде	2 пута годишње/2 пута годишње	6 (Хацићи, Хан Пијесак)
МЈЕРЕЊЕ САДРЖАЈА УРАНОВИХ ИЗОТОПА У МЛИЈЕКУ	Узорковање млијека – једнократно узорковање 5 L воде	2 пута годишње/2 пута годишње	4 (Хацићи, Хан Пијесак)